सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन
सहसंचालक तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, अमरावती.
शासकीय तंत्रनिकेतन परिसर, गाडगेनगर, अमरावती.
Ph.No : (0721) 2573027, 2572577 **Website**: www.jdroamt.org **Email**: roamravati@dtemaharashtra.gov.in

स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

क्रमांक :- विकाअ/शिक्षण/वंदेमातरम/२०२५/ 2839
दिनांक :- 10 OCT 2025

प्रति,

प्राचार्य,
सर्व तांत्रिक व्यवसायिक अभ्यासक्रमाच्या
शासकीय/ अशासकीय अनुदानित / विनाअनुदानित पदविका संस्था
अमरावती विभाग, अमरावती.

विषय :- दिनांक ०७ नोव्हेंबर,२०२५ रोजी राज्यात "वंदे मातरम्" या गीताचे सामूहिक गान स्पर्धा राबविण्याबाबत.
संदर्भ :- मा. सहसंचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, म.रा. मुंबई यांचे पत्र क्र. :- का.१६/संकीर्ण/वंदेमातरम/२०२५/२२५ दिनांक:- ०७/१०/२०२५

उपरोक्त संदर्भाकीत विषयान्वये आपणास कळविण्यात येते की, दिनांक ०७ नोव्हेंबर,२०२५ रोजी "वंदे मातरम्" या गीतास १५० वर्ष पूर्ण आहेत. त्यानुषंगाने दि.०७ नोव्हेंबर २०२५ रोजी राज्यातील सर्व तालुक्यामध्ये वंदे मातरम् या गीताचे सामुहीक गान होणार आहे. त्यामुळे आपल्या महाविद्यायामध्ये देशभक्ती पर जाणीव निर्माण व्हावी यांचा समग्र विचार करुन विविध स्पर्धा राबविण्यात याव्यात. सदर स्पर्धेमध्ये जास्तीत जास्त विद्यार्थी सहभागी होतील याबाबत विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहित करावे. तसेच सदर कार्यक्रमास महाविद्यालयीन अधिकारी, कर्मचारी व विद्यार्थी यांनी अनिवार्यपणे उपस्थित राहावे व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल या कार्यलयास सादर करावा.

सहपत्र :- संदर्भीय पत्र.

(मनोज म. अंधारे)
प्र.सहसंचालक तंत्रशिक्षण,
अमरावती.

प्रत :- प्रोग्रामर. तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, अमरावती यांना ई-मेल करण्याकरीता.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
मंत्रालय विस्तार, चौथा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०० ०३२
Email ID:- do.asthahte-mh@gov.in

क्रमांक:- संकीर्ण -२०२५/प्र.क्र. ८८(२६१/२०२५) /समन्वय दिनांक:- ३ ऑक्टोबर, २०२५.

प्रति,

१) संचालक, (उच्च शिक्षण), उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२) संचालक, (तंत्र शिक्षण), तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
३) संचालक, (कला), कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
४) संचालक, (ग्रंथालय), ग्रंथालय संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

विषय- "युनेस्कोने जागतिक वारसा म्हणून घोषित केलेल्या शिवछत्रपतींच्या १२ दुर्गांना एक अभुतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव साजरा करण्याबाबत

व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र संशोधन, उन्नती व प्रशिक्षण प्रबोधिनी (अमृत), पुणे यांनी शासनास लिहीलेले दिनांक २४/९/२०२५ चे पत्र सोबत जोडून पाठविण्यात येत आहे.

२. युनेस्कोने जागतिक वारसा म्हणून घोषित केलेल्या शिवछत्रपतींच्या १२ दुर्गांना एक अभुतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी दुर्गोत्सव साजरा करण्याकरीता सोहळयाची संकल्पना व कार्यक्रम वेळापत्रक सदरहू पत्रान्वये पाठविण्यात आले आहे.

३. तरी, सोबतच्या पत्रात नमूद केलेल्या सूचनांनुसार आपल्या स्तरावरुन आवश्यक कार्यवाही करण्यात यावी, ही विनंती.

आपली,

सोबत : वरीलप्रमाणे

(गौरी म्हस्के)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

निवडनस्ती (समन्वय कक्ष).

F:\RUPESH\cr८८-२५२- General Endorsement.docx

क्र. २८७/समन्वय
१/१०/२५.

महाराष्ट्र संशोधन, उन्नती, व प्रशिक्षण प्रबोधिनी (अमृत)
(महाराष्ट्र शासनाची स्वायत्त संस्था)
ACADEMY OF MAHARASHTRA RESEARCH, UPLIFTMENT & TRAINING (AMRUT)
पीएमआरडीए इमारत, पाचवा मजला, औंध, पुणे ४११ ०६७
www.mahaamrut.org.in amrut.gom@gmail.com ९१-९७३०१५१४५०

Academy of Maharashtra Research, Upliftment & Training
AMRUT

दि. २४/०९/२०२५

जा क्र.: अमृत/दुर्गोत्सव/2025/३५२

प्रति,

मा. अपर मुख्य सचिव
उच्च शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य
मंत्रालय मुंबई ३२

विषय:- **युनेस्को ने शिवछत्रपतींच्या १२ दुर्गांना जागतिक वारसा म्हणून घोषित केलेले आहे. त्यांना जनसमान्यांतून एक अभूतपूर्व अशी मानवंदना देण्यासाठी *"दुर्गोत्सव"* साजरा करणेबाबत.**

संदर्भ : - मा. मुख्यमंत्री कार्यालयाचे पत्र इ ऑफिस क्र.8994786, दि. 12.09.2025

आदरणीय महोदय,

संदर्भांकित पत्रान्वये मा. मुख्यमंत्री महोदय यांनी युनेस्कोने जागतिक वारसा स्थळांच्या यादीत समावेश केलेल्या छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या बारा दुर्गांना मानवंदना देण्यासाठी "दुर्गोत्सव" हा उपक्रम लोकोत्सव म्हणून साजरा करण्यास मान्यता प्रदान केलेली आहे.

शिवछत्रपतींच्या दुर्गांना दुर्गोत्सवातून दिलेल्या मानवंदनेतून विश्वविक्रम प्रस्थापित केला जाणार आहे. यासाठी राज्यातील सर्व स्तरांतील जनतेचा सहभाग होणे अपेक्षित आहे. दुर्गोत्सव साजरा करणेबाबतची संहिता व वेळापत्रक सोबतच्या "परिशिष्ट 'अ' मध्ये देण्यात येत आहे. आपले आधीनस्त विभागातील सर्व विद्यापीठ, महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचा मोठ्या प्रमाणावर सहभाग होण्यासाठी आपले स्तरावरून सर्व संबंधितांना आवश्यक त्या सूचना देण्यात याव्यात ही विनंती.

आपला विश्वासू,

(विजय जोशी)
व्यवस्थापकीय संचालक,
महाराष्ट्र संशोधन, उन्नती, व प्रशिक्षण प्रबोधिनी (अमृत)

प्रत : - १) मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मुख्यमंत्री कार्यालय मंत्रालय मुंबई
२) मा. सचिव बहुजन कल्याण व इतर मागास विभाग, मंत्रालय मुंबई

Pls करावे.
अ.अ (समन्वय)

३०/९/२५

अति. का.
गोरे
३०.०९.२०२५

"परिशिष्ठ 'अ"
दुर्गोत्सव साजरा करण्याची संहिता व वेळापत्रक

दुर्गोत्सवाची गरज :

बदलत्या काळाबरोबर झपाट्याने बदलणाऱ्या आपल्या समाजातील काही पारंपरिक व सांस्कृतीक रूढी लोपपावत चालल्या आहेत. दीपावली सणाच्या कालावधीत , मिळेल त्या जागेत, लहान थोरानी मिळून दुर्गांच्या प्रतिकृती बनवण्याची प्रथा ही आपल्या संस्कृतीशी निगडीत आहे. एक अभूतपूर्व अशी प्रथा प्रोत्साहनाअभावी नाहीशी होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. बालगोपाळांच्या सहभागाने आपल्या इतिहास जिवंत करत महानायक शिवछत्रपतींना मानवंदना देणारा हा दुर्गोत्सवाचा उपक्रम अतिशय वैशिष्ट्यपूर्ण असून अशा स्वरूपाचा उपक्रम जगात कुठेही साजरा केला जात नाही.

जनसर्वेक्षणातून निदर्शनास आलेली काळजीची बाब म्हणजे जर कुठलेही प्रोत्साहन मिळाले नाही तर ही अफलातून परंपरा नामशेष होण्याची भीती आहे. यूनेस्को ने याच वर्षी छत्रपतींच्या बारा दुर्गांना जागतिक वारसा वास्तु असे प्रमाणित करत वैश्विक ख्याती मिळवून दिली, त्यामुळे या उपक्रमाला प्रोत्साहन देणाऱ्या लोकचळवळीचा श्री गणेशा करण्यासाठी ही वेळ अतिशय संयुक्तिक ठरते. अमृतच्या पुढाकारातून महाराष्ट्र शासनाने आता महाराष्ट्रातील सर्व जनतेला या वैश्विक ख्याती प्राप्त शिवछत्रपतींना मानवंदना मानवंदना देण्यासाठी म्हणून दुर्गोत्सव हा लोकोत्सव साजरा करण्याचे निश्चित केलेले आहे.

संकल्पना :

1. शासनाकडून राज्यातील सर्व जनातेला आवाहन केले जाईल की त्यांनी अगदी जमेल तेथे या वैश्विक ख्याती प्राप्त असलेल्या व युनेस्को ने जागतिक वारसा स्थळांच्या यादीत समावेश केलेल्या या 12 दुर्गांच्या हुबेहूब प्रतिकृती बनवाव्यात. (१२ दुर्ग - रायगड, राजगड, प्रतापगड, सिंधुदुर्ग, साल्हेरदुर्ग, खांदेरीचा दुर्ग, जिंजी, पन्हाळगड, शिवनेरी, विजयदुर्ग, लोहगड, पद्मदुर्ग)
2. राज्यातील नागरिकांनी घरातील अंगणात, गृहसंकुलातील सार्वजनिक जागांमध्ये, बागेमध्ये, बाल्कनीत परिवारातील / कुटुंबातील सर्वांनी मिळून वरीलपैकी कोणत्याही एका दुर्गाची उत्तम संजावतीसाह प्रतिकृती बनवणे अपेक्षित आहे.
3. अमृत संस्थेने खास दुर्गोत्सवासाठी बनवलेल्या (digital platform https://www.durgotsav.com/) व्यासपीठावर दुर्गोत्सवात बनविलेल्या दुर्गासोबत सेल्फी फोटो काढून हा फोटो अपलोड करावा. त्यासाठी संबंधित फॉर्म भरताना स्वतःचे नाव आणि इतर तपशील नमूद करावा.
4. दुर्गांचा फोटो अपलोड केल्यानंतर फोटोची वैधता/ सत्यता पडताळणी अमृत संस्थेमार्फत करण्यात येणार आहे.
5. अपलोड केलेल्या फोटोची वैधता/ सत्यता सिद्ध झाल्यानंतर, भाग घेणाऱ्या प्रत्येकास शासनाच्या वतीने माननीय मुख्यमंत्री महोदयांच्या स्वाक्षरीचे "अभिनंदन पत्र" digital स्वरूपात, वैधता पडताळणीनंतर २४ तासांत https://www.durgotsav.com/ या संकेतस्थळावरुनच डाउनलोड करून घेता येईल. (सदारची लिंक मोबाईलवर उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.)

दुर्गोत्सवात सहभाग घेणाऱ्यांना मिळणारे लाभ :

1. मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या स्वाक्षरीचे डिजिटल स्वरूपातील "अभिनंदन पत्र".
2. "शिवचरित्रातून आज घ्यावयाचे धडे" या विषयावरील उत्कृष्ट अशा डिजिटल स्वरूपातील म्हणजेच ऑडिओ आणि व्हिडिओ स्वरूपातील गोष्टींचे संकलन निशुल्क उपलब्ध होईल.

सोहळ्याचे वेळापत्रक

१२ ते २५ ऑक्टोबर - नोंदणी https://www.durgotsav.com/ येथे करणे.
१० नोव्हेंबर - शिवप्रताप दिवस, विश्वविक्रम प्रमाणपत्र स्वीकारण्याच्या सोहळ्याचा कार्यक्रम.

महाराष्ट्र शासन

॥ अभिनंदन पत्र ॥

महाराष्ट्र संशोधन, उन्नती व प्रशिक्षण प्रबोधिनी
अमृत

अमृत दुर्गोत्सव २०२५

महाराष्ट्र शासनाच्या अविरत प्रयत्नांमुळे शिवछत्रपतींच्या पराक्रमाची साक्ष असलेल्या बारा दुर्गांना जागतिक वारसा वास्तू म्हणून वैश्विक ख्याती मिळालेली आहे. या अनुषंगाने राजे शिवछत्रपतींना मानवंदना प्रदान करण्यासाठी आयोजित दुर्गोत्सव 2025 मध्ये ______________________ आपण सक्रिय सहभाग नोंदवून या ऐतिहासिक व सांस्कृतिक वारशाच्या जतन संवर्धन कार्यात आपले योगदान दिले त्याबद्दल आपले मनःपूर्वक अभिनंदन.

मी आणि माझा दुर्ग
सहभागी क्र. ५७५७४

चला दुर्ग बनवूया!

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र शासन